

Uittreksel gemeenteraad

Zitting van 20 november 2025

Aanwezig:	Luc De Meyere, Voorzitter van de gemeenteraad Patrick De Greve, Burgemeester Franky Cornelis, Bart Van de Keere, Tom Lacres, Schepenen Kristof Goethals, Stefan Van Hee, Sylvie Van De Velde, Ria Vanhyfte, Niels Boelens, Caroline Meire, Natasja De Meyer, Douglas Van Tomme, Kathy Ingels, Kyena Elias, Ines De Causmaecker, Arne Ryckaert, Daphny Roegiers, Gemeenteraadsleden Melina Van Audenaerde, Algemeen directeur
Verontschuldigd:	Claudine Bonamie, Eerste schepen
Afwezig:	/

8. Erkenningsaanvraag IOED Meetjesland 2027-2032 - Goedkeuring. - GRD/2025/194

Aanleiding

De IOED (Intergemeentelijke Onroerenderfgoeddienst) begeleidt gemeenten naar een sterk en integraal onroerend erfgoedbeleid, pakt lokale en regionale ergoednoden toekomstgericht aan, maakt onroerend erfgoed zichtbaar, creëert draagvlak, brengt mensen errond in beweging, stimuleert samenwerking over de grenzen heen en bouwt verder aan een stevige basis om de impact van de werking te vergroten.

De vraag van Veneco van 23 oktober 2023 om de erkenningsaanvraag van IOED Meetjesland 2027-2032 bij de Vlaamse overheid goed te keuren.

Juridische overwegingen

- Het decreet lokaal bestuur
- Het onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 3.3.1. bepaalt dat de Vlaamse Regering een intergemeentelijk onroerend erfgoeddienst kan erkennen. Het onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 3.3.1. bepaalt dat de Vlaamse Regering een intergemeentelijk onroerend erfgoeddienst kan erkennen.

Feiten, context en argumentatie

Vanaf 1 januari 2026 wijzigt de regelgeving in het kader van het Lokaal Onroerenderfgoedbeleid en gelden er nieuwe ontvankelijkheids- en erkenningsvoorwaarden.

De ontvankelijkheidsvoorwaarden zijn:

- het intergemeentelijk samenwerkingsverband is opgericht conform het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur;
- voldoen aan de toepasselijke regelgeving en afbakeningen van de referentieregio's;
- voldoen aan één van de volgende voorwaarden:

- minstens 100.000 inwoners tellen die ingeschreven zijn in het bevolkingsregister van de gemeenten die deel uitmaken van het werkingsgebied van de intergemeentelijke onroerendergoeddienst
- een werkingsgebied van minstens 250 km² omvatten. Als aan de oppervlakte van de bijhorende referentieregio minder dan 500 km² bedraagt, volstaat het dat het werkingsgebied van de intergemeentelijke onroerendergoeddienst minstens 50% van de oppervlakte van de referentieregio omvat.

De erkenningsvoorwaarden zijn:

- beschikken over een gezamenlijke omgevingsanalyse. Deze biedt de basis om de gezamenlijke beleidsvisies en acties te ontwikkelen;
- beschikken over een gezamenlijke onderbouwde beleidsvisie die:
 - complementair is aan het Vlaamse onroerendergoedbeleid
 - het behoud, het gebruik en de herbestemming van het onroerend erfgoed dat op het grondgebied ligt van de aangesloten gemeenten beoogt
 - integraal is
 - geïntegreerd is
 - rekening houdt met de noden van de gemeenschap
- draagvlak creëren voor de gezamenlijke beleidsvisie voor onroerend erfgoed;
- over de nodige expertise beschikken voor een kwalitatieve opmaak en uitvoer van zijn beleidsvisie voor onroerend erfgoed
- een consultatienetwerk uitbouwen met relevante diensten en organisaties die betrokken zijn bij de zorg voor het onroerend erfgoed met het oog op expertiseverwerving.

Een Intergemeentelijke Onroerendergoeddienst (IOED) is een intergemeentelijk samenwerkingsverband dat werkt rond bouwkundig, archeologisch en landschappelijk erfgoed. Aangesloten gemeenten kunnen een beroep doen op de IOED voor beleidsvoorbereidende aken, de beslissingsbevoegdheid blijft altijd bij de gemeente. Bij aansluiting van een erkende onroerendergoedgemeente bij de IOED kan zij desgewenst haar taken aan deze IOED overdragen, zonder dat zij haar beslissingsbevoegdheid verliest.

Vanaf 1 januari 2026 zal het nieuwe onroerendergoeddecreet in werking treden. Dit nieuwe decreet herschrijft de voorwaarden om erkend te worden als IOED.

De nieuwe erkenning gaat in op 1 januari 2027 en is geldig voor een periode van 6 jaar, nl tot 31 december 2032.

De IOED's ontvangen een vaste basisfinanciering van 120.000 euro, mits de gemeenten die lid zijn van IOED allemaal samen eenzelfde eigen bijdrage voorzien. Om het haalbaar te maken voor de gemeenten, voorziet Veneco een maximum van € 20.000/jaar vanuit het innovatiefonds. Deze financiering geldt voor het agentschap Onroerend Erfgoed als gemeentelijke bijdrage, vermits Veneco beschouwd wordt als 'verlengd lokaal bestuur'.

Op dit moment is het nog onduidelijk of Laarne al of niet toetreedt tot de IOED. De Ministerraad moet nog een beslissing nemen over de uitzonderingsaanvraag die Laarne heeft geformuleerd om tot de IOED Schelde-Durme te kunnen blijven behoren. Indien de uitzondering niet wordt toegestaan, wenst Laarne alsnog toe te treden tot de IOED Leie-Schelde-Oostrand.

IOED's moeten zich qua samenstelling conformeren aan de referentieregio's die de Vlaamse Regering vastlegde. Binnen regio Gent is het voorstel om een IOED-werking op te richten met de

financiering van 2 erkenningen (Meetjesland en Leide-Schelde-Oostrand) onder één beherende instantie, nl. Veneco, waarbij de gemeentelijke bijdrage neerkomt op **€ 0,57/inwoner** in het geval Laarne niet toetreedt of **€ 0,55/inwoner** indien Laarne wel toetreedt (goed voor 4 FTE voor de hele regio).

Aan alle deelnemende gemeenten wordt een politiek en ambtelijk aanspreekpunt en afgevaardigde gevraagd in de stuurgroep van de IOED, via dewelke de communicatie over de IOED, opvolging van het beleidsplan en doorstroom van informatie gebeurt.

De IOED biedt de mogelijkheid om:

- niet in eigen expertise te moeten voorzien inzake archeologie, landschap en bouwkunde, maar een beroep te doen op regionale expertise en ondersteuning voor deze drie domeinen;
- een vast aanspreekpunt te hebben voor onroerend erfgoed in de regio;
- een beroep te doen op Vlaamse subsidie van 120.000 euro per erkende IOED.

Wanneer een gemeente ervoor kiest geen deel uit te maken van een IOED, dient zij eveneens haar decretaal vastgelegde taken rond onroerend erfgoed op te nemen, op zelfstandige basis.

Voorstel dat de gemeenteraad van de gemeente Sint-Laureins de nieuwe erkenningsaanvraag voor IOED Meetjesland 2027-2032 goedkeurt. Dit omvat:

- organigram
- actuele omgevingsanalyse
- gezamenlijke beleidsvisie
- document over draagvlak
- overzicht expertise en consultatienetwerk
- onroerenderfgoedbeleidsplan met strategische en operationele doelstellingen
- meerjarenbegroting met bijhorende toelichting

Financiële aspecten

IOED's moeten zich qua samenstelling conformeren aan de referentieregio's die de Vlaamse Regering vastlegde. Binnen regio Gent is het voorstel om een IOED-werking op te richten met de financiering van 2 erkenningen (Meetjesland en Leide-Schelde-Oostrand) onder één beherende instantie, nl. Veneco, waarbij de gemeentelijke bijdrage neerkomt op **€ 0,57/inwoner** in het geval Laarne niet toetreedt of **€ 0,55/inwoner** indien Laarne wel toetreedt (goed voor 4 FTE voor de hele regio).

De bijdrage voor alle deelnemende lokale besturen blijft aldus € 0,57 per inwoner of zakt naar € 0,55 per inwoner wanneer Laarne nog instapt.

Goedgekeurd met eenparigheid van stemmen.

Besluit

Art. 1- De gemeenteraad neemt kennis van de aanvraag van 23 oktober 2025 van Veneco en keurt de erkenningsaanvraag IOED Meetjesland 2027-2032 goed.

Art. 2- De gemeenteraad is akkoord met een jaarlijkse gemeentelijke te indexerende bijdrage van ca. 0,57€/inwoner in het geval Laarne niet toetreedt of 0,55€/inwoner indien Laarne wel toetreedt.

Art. 3- Een afschrift van deze beslissing wordt overgemaakt aan Veneco, Panhuisstraat 1, 9070 Destelbergen.

Bijlagen:

20251023_Bijdrage_IOED.pdf, 20251023_BR_Goedkeuring erkenningsaanvraag IOED ML 2027-2032.pdf, 20251023_Erkenningsaanvraag IOED Meetjesland_bundel.pdf, erkenningsaanvraag IOED 2027 2032_procesgang.pdf, erkenningsaanvraag IOED 2027 2032_stand van zaken.pdf, Veneco_erkenningsaanvraag IOED 2027 2032_verzoek veneco.pdf, Vragen en antwoorden beleidsplan IOED 2027 2032.pdf

Namens de gemeenteraad

Algemeen directeur,
Melina Van Audenaerde

Voorzitter van de gemeenteraad,
Luc De Meyere

Voor eensluidend afschrift,
Sint-Laureins, 24 november 2025

[SIG01]

[SIG02]

Algemeen directeur,
Melina Van Audenaerde

Voorzitter van de gemeenteraad,
Luc De Meyere